

Sygn. akt IV U 2619/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: sekr.sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013r. w Elblągu

na rozprawie sprawy

z odwołania T. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 18/09/2012 r. znak: (...)

o wyrównanie emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. F. prawo do przeliczenia wysokości emerytury z uwzględnieniem do podstawy wymiaru składek funduszy premialnych za lata 1973 – 1976 poczynając od dnia 17 września 2010 roku,

II. w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 2619/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca T. F. odwołał się od decyzji pozwanego z dnia 18 września 2012r. , którą to decyzją pozwany przeliczył skarżącemu emeryturę poczynając od dnia 01 lipca 2012r. W odwołaniu wnioskodawca wskazał ,że przeliczenie powinno nastąpić już od 16 września 2010r, a nie od 01 lipca 2012r, gdyż w jego sprawie pozwany otrzymał pismo z Agencji Nieruchomości Rolnych w O. z dnia 14 października 2010r.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania w całości na podstawie art. 133 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 153, poz.1227 z 2009r. ze zm.)

Sąd ustalił i zważył , co następuje :

Ubezpieczony T. F. uzyskał prawo do emerytury na mocy decyzji pozwanego z dnia 07 stycznia 2011r. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany w myśl art.53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przyjął 20 lat kalendarzowych z okresu 1971-1982, 1986-1993, wskaźnik wwpw wyniósł 109,12 %. W decyzji poinformowano wnioskodawcę , iż przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury nie uwzględniono wykazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu kwot premii w latach 1973-1976 albowiem w skład premii wchodziły wypłaty z funduszu premialnego nieobjęte składką na ubezpieczenie społeczne. Decyzja powyższa uprawomocniła się bez zaskarżenia .

W dniu 12 lipca 2012r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wyjaśnienia Agencji Nieruchomości Rolnej w O. z 14 października 2010r, które było wcześniej znane organowi rentowemu ,dołączając do wniosku kopię powyższego pisma .

Decyzją z dnia 18 września 2012r. pozwany przeliczył skarżącemu emeryturę od dnia 01 lipca 2012r. , tj od miesiąca , w którym złożył wniosek o przeliczenie .Wskaźnik wysokości wymiaru wyniósł 115,51% .

/ dowód : zaświadczenie k.17 akt rentowych, decyzja o przyznaniu emerytury k.127 a.r, wniosek o przeliczenie k. 137, pismo Agencji k. 141-145 ar, zaskarżona decyzja k. 183 a.r. /

Zważyć należy ,że razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości obowiązują ogólne zasady wypłaty emerytur i rent, tj. świadczenie przyznane lub podwyższone wypłaca się nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu.

Wyjątek stanowi tu sytuacja, w której ponowne ustalenie prawa do świadczeń nastąpiło na skutek błędu organu rentowego lub odwoławczego Jeżeli w tych warunkach organ rentowy lub odwoławczy przyzna lub podwyższy świadczenie, wypłaca się je od miesiąca złożenia pierwotnego wniosku lub wydania decyzji z urzędu, nie dłużej jednak niż za okres 3 lat wstecz, liczonych od daty zgłoszenia wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy (por. uchwałę SN z dnia 28 czerwca 2005 r., III UZP 1/05, OSNPUSiSP 2005, nr 24, poz. 395; wyrok SN z dnia 19 lutego 2002 r., II UKN 116/01, OSNPUSiSP 2003, nr 24, poz. 599; wyrok SA w Białymstoku z dnia 9 września 1998 r., III AUa 374/98, OSA 1999, z. 3, poz. 16 oraz wyrok SA w Gdańsku z dnia 20 czerwca 1995 r., III AUr 549/95, OSA 1995, z. 7-8, poz. 64).

Jak wynika z treści art.133 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS cyt. wyżej :

W razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;

2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie należy uznać, że ponowne ustalenie wysokości emerytury na mocy decyzji z dnia 18 września 2012r. z uwzględnieniem funduszy premiowych za lata 1973-1976 , nastąpiło na skutek wcześniejszego błędu organu rentowego będącej wynikiem niewłaściwej wykładni prawa przy wydaniu decyzji z dnia 07 stycznia 2011r.i nie zaliczenia do podstawy wymiaru emerytury funduszy premiowych za lata 1973-1976.

Godzi się bowiem podkreślić ,że organ rentowy dysponował ,wyjaśnieniem Agencji Nieruchomości Rolnych w O. z dnia 14 października już 19 października 2010r. , w którym Agencja wyjaśniała ,że stanowisko ZUS odmawiające przyjęcia do podstawy wymiaru składek wynagrodzeń z funduszy premiowych przed 1977r. jest nieuzasadnione .

Co więcej Agencja , powoływała się w tym zakresie na uchwałę Sadu Najwyższego z dnia **01 września 2010 r.** II UZP 6/10 .

Zgodnie z powyższą uchwałą :

„ Wypłacone w latach 1970-1976 premie z funduszu premiowego w Państwowych Gospodarstwach Rolnych podlegają, ze względu na obowiązek opłacania składki na cele emerytalne na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o funduszu emerytalnym (Dz.U. Nr 3, poz. 7 ze zm.), uwzględnieniu w podstawie wymiaru emerytury i renty (art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.)”.

Zauważyć przy tym należy, że na gruncie art. 101 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin błąd organu rentowego rozumiany był w judykaturze bardzo szeroko (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1995 r., II UZP 28/94, OSNAPiUS 1995 nr 19, poz. 242). Oznaczał on "każdą obiektywną wadliwość decyzji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania samego organu rentowego czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów", w tym także naruszenia prawa wskutek niewłaściwej wykładni obowiązujących przepisów (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1997 r., III ZP 40/97, OSNAPiUS 1998 nr 14, poz. 429). W zasadzie praktyka ta była akceptowana przez doktrynę.

Przepis art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy ma niemal identyczną treść. Nie ma więc żadnych normatywnych (mających źródło w normach prawnych) powodów do zmiany ukształtowanego na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów poglądu w tej materii. W szczególności nie mogą być argumentem przemawiającym za zawężeniem pojęcia błędu organu rentowego trudności interpretacyjne wynikające z jakości stanowionego prawa. W każdym systemie prawa są (i zawsze były) przepisy, które wymagały wykładni, a jej reguły są jednolite i powinny być znane zarówno stanowiącym jak i stosującym prawo. W konkurencji dwu dóbr - ochrony Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ochrony ubezpieczonych - pierwszeństwo trzeba przyznać tym drugim. Nie może być na nich przenoszone ryzyko niekompetentnego funkcjonowania organów władzy państwowej.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, którego dysponentem jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, to państwowy fundusz celowy, powołany dla realizacji zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 51 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest wprawdzie organem władzy (administracji) państwowej, ale jest państwową jednostką organizacyjną, nad zgodnością z przepisami działań władz której sprawuje nadzór minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, i której w zakresie - między innymi - ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz wypłacania tych świadczeń, przysługują środki prawne właściwe organom administracji państwowej (art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. b z związku z art. 66 ust. 4 ustawy o sus). W imieniu państwa wykonuje, na podstawie ustaw, zadania mające zagwarantować obywatelom prawo do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji).

Za przyjęciem prezentowanej wykładni przemawia także zasada równego traktowania ubezpieczonych. Ma ona charakter normatywny. Jej treść obejmuje - między innymi - równe traktowanie ubezpieczonych w zakresie obliczania wysokości świadczeń i okresu ich wypłaty (art. 2a ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy systemowej).

Co za tym idzie uznać należało, że decyzja pozwanego z dnia 07 stycznia 2011r. była błędna, tym bardziej, że organ rentowy miał możliwość zapoznania się z zapadłą wcześniej uchwałą Sądu Najwyższego z 01 września 2010r., która dotyczyła kwestii funduszy premiowych za lata 1973-1976.

Mając na względzie powyższe roszczenie wnioskodawcy o wypłatę wyrównania za okres od dnia złożenia wniosku o emeryturę tj. 17 września 2010r. było zasadne i w związku z tym, Sąd zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc orzekł jak w pkt1 wyroku.

W pozostałej części odwołanie, jako niezasadne należało oddalić w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 kpc.